

ի նըւէր տամ դժոխայնոց սպանդարամետ աստուածոց : -
Հապ' օն ձեռն եղեալ՝ երդուիցուք, Հարք համօրէն,
ի վրէժ հրաժարելոյս ոյս անկենդան :

Ենրակոյտք (զանամ' ի վերայ դիականն կարկանդա)

Երդնումք զայն :

Ոսկի լիու

Արդ մասն 'ի ձէնջ յուղի անկետլ ընդ դուռնըն կապեան,
Փութասնիք հանգուցանել 'ի հայրենին իւր շիրիմն
Ըզդիակնըդ մեծափառ . ընդ իս գայցեն այլք համայն :
Օ՞ն 'ի բաց վարանիք . առէք 'ի վեր, Նուիրակք, ըզտապարտգ .
ի զէն զօրականիք . մերկացարուք, ծերակոյտք,
Ըզսուսերըդ թերաքամ ընդ ծիրանեօրդ 'ի պահեստ .
Օ՞ն առէք խրախոյս . ես ինքն ահ' ընթանամ' առաջի :

Հինգերորդ Հանդեսն յառաջիկայս : Թարգմ . Հ. Աթանաս Տիրուեան

ՃԱՇԱԿ

ՅՈՐՈՒԵՍ ՔԵՐԹԱՂԱԿԱՆԵՆ

Ն. ՊՈՒԱԼՈՅՑԻ

ԵՐԳ ԱՌԱՋԻՆ

ի զուր բանահիւս յանդուգն ընդ միտս հարկանիցէ ,
Պառնասեան 'ի բարձունս յարուեստ տաղից վերաթեել .
Թէ զզալունին ազդումն 'ի սիրտ իմացաւ ոչ նա զերկնաւոր ,
Թէ ոչ աստղը ծնընդեանն 'ի բնէ քերթող ըզնա կացոյց ,
Ըստրուկ յաւէժական է հանճարոյն սակաւապէտ ,
Փերոս խուլ առ ձայն նորին , խեռ ըստամբակ է Պիդասոս :
Ճախր 'ի պարապ գեղեցկին ընդ փըշալիցն ասպարէզ
Յեռանդըն կեղակարծ մ որ հարեալ դիմագրաւէք ,
Մ' տաղից դուք 'ի հիւս ջըրդիք ընդ վայր թափել զոգիսդ ,
Մ' և զտարփդ 'ի շափածոյս աւին հաշուկք քերթողական .
Ահ' ի ձեղ ունայն փառաց արկցեն հրապոյրք սըտապատիր ,
Եւ հարուստ ամօք 'ի փորձ մատիք ուժոյդ և հանճարոյ :
Հոյակապն հանճարեղաց բնութիւն 'ի տուրս յոզնաբեղուն
Առ քերթողըս մէն գիտաց ըզտաղանդոյն բաշխել պարգևս .

Բոց սիրոյ չափուցն յոլորս ինձ հանել այս ոք հնարիցի ,
Արեսցէ միւս ոք երգիծանս ախորժ բանիք ծիծաղական ,
Հըռչակս արութեանց հարցէ Մալհէռպ ըզդիւցագին ,

Երգեսցէ Հռաքան զփիլիս , զարօտականս և զմայրիս .

Բայց ում սէր յոլովակի շընթէ անձին իւր փաղաքուշ
Ուրատոտ ՚ի հանճարոյն կայ , և ինքեան իսկ անդիտակ :

Այսպէս ՚ի հանդէս երբեմն անցեալ ընդ ֆարետի ,

Տեսաւ ոք մրել երգովք իւրովք զորմունըս կապելայ .

Նոյն յանդուզըն խիզախեալ արձակածայն յոխորտանաք
Երգել զիսրայեին առնու զփախուստ յաղթողական ,

Եւ պընդեալ զկընի հետոցըն Մովսիսի ընդ անտպատս :

Սրանայ հանգերձ Փարաւոնիւ ծովահեղձոյց կորընչել :

Ախորժ և կամ վլսեամ՝ որ զինչ արկցի նիւթ ՚ի ճառ՝
Յաւէտ գաշնակից գրտոյի ընդ յանդս ողջմըտութիւն .

Ընդ վայր զերկոցունց թըւկի միմեանց ատելութեան .

Յանգն ըստրուկ է Հըպատակ՝ ոյր պարտք միայն են անսալ :

Ուշ զառաջինն առ ՚ի նոյն թէ ոք կալցի բուռն ՚ի խընդիր
Դիւրահեշտ ՚ի նորին ընդելակցին միոք առ ՚ի զիւտ .

Հըպատակ ընդ լըծով բանին կըքի անդիմադարձ ,

Եւ պաշտեալ՝ քան յընկիճելոյ՝ պըճնէ ՚ի զարդ ճոխապաճոյն :

Այլ ընդ վայր թէ հարցի անփոյթ խեռեալ ըստունգանէ .

Զոր առ բուռն անդրէն ունել իմաստքն ըզհետ ընթանայցեն :

Բանին ծն զայջիր սիրով . և ՚ի նմանէ ցանդ սեթ

Յանօթ գու զերգոյդ առջիր ըզփայլ և զարժանիս :

Յոլովից յանհանճար իմըն հատեալ ՚ի մոլուցս ,

Յուղիդ բանէն անրաժք յածին խընդրեն զմըտացըն խոկս .

Ի մեծ կորանս հաշուին անձանց ՚ի տաղսն անհեթեթ

Ուշ ՚ի կուրծս անկեալ թէ ստ մեզ խորհել ինչ ոք եղն ատակ :

Խոյս յիրացըն ծայրայեղ տացուք , թողցուք խտալիայ

Հըպատակի փայլիցս համայն զհամբաւատենըն խօլութիւն :

Նըկըրտել է բնաւից յողմըտութիւն . իսկ ճանապարհ

Երկայինեալ անջըրպետ՝ գոյ գըժուարին և զաղփաղփուն :

Յորմէ դոյզն ՚ի խոտոր անկեալ գըթեմք ՚ի զառածանս :

Մի միայն յոլովակի դնացից բանին են արահետք :

Է երբեք զի բանահիւս զեզուն մըտացն իւր ՚ի ճարակ ,

Ոչ ձեռնթափ ՚ի նիւթոյն կայ՝ չե ծախեալ զնոյն ծայր ՚ի ծայր :

Հանդիպեալ ապարանից՝ նա ինձ զառաջսըն նրկարէ .

Տամալեաց ՚ի տամալիս անդէն առեալ վարէ ՚ի ճեմ .

Աստ վերնասրահք ընդառաջին . անդուստ շաւիդ նըրբակածան .

Շողողեալ պատրշգամք անդ ՚ի պըսակս ոսկեճամուկ :

Արկցէ զձըւարզս ՚ի ձեղնոց և զրոյրակս համայն ՚ի թիւ .

« Աստ գրասսանգք առ ՚ի զարդ, անդ ախաւելքը գան ՚ի տեսիլ»:
 Մինչև թերթը քրսան շրջեալ ելիցն իմ առ ՚ի զիւտ՝
 Հաղիւ ուրեմն անձնապուրծ ընդ ծաղկանոցըն ճողոպրիմ:
 Փախիր դու յանբեղսւն լիութենէ ստեղծաբանիցդ,
 Մի՛ ունայն կըրկտանօք ըգբեզ ումպէտ ծանրաբեռներ:
 Համոյն որ զինչ երկայնեալ ՚ի ճառս է ցուրտ և սարտուցիչ.
 Կըշտապինդ ՚ի յափրանուըն միտք քեցեն զայն իսկ և իսկ:
 Որ անձին չափ շըդիտաց զընել՝ չեղեւ մատենագիր:

Է զի խէթ ըզմեղ մեղաց ինչ ՚ի վատթարն ածէ չարիս.
 Հիւս բանից ինչ լոյժ անջօր՝ ՚ի կարծրութիւն փոխեալ ՚ի քէն,
 Զիս խորշումն յերկարելոյ՝ ՚ի խորթնութիւն տարեալ հանէ.
 Գոզջիր ոմն անսեթենեթ, բայց Մուսայն մերկ ամենեին.
 Խէթ ՚ի միւսն ՚ի սողալոյ՝ ծրաբել ՚ի յամպըս տայ ՚ի թիու:
 Կամիցին դիաբել ըմբն հասարակաց օիրելութեան.
 Անդուլ ՚ի վիպագրելգ ըզձեւ բանիցդ առ փոփոխել.
 Ոճ անպյալափիս ցանդ և կարի նըմանահան,
 Ի զուր յաշըս նըշոտէ, հարկ խոնարհել է մեզ ՚ի քուն:
 Սակաւա. ունին վերծանոզս այսգոյն ծընեալքն ՚ի ձանձրութիւն,
 Որ ՚ի յանդ միակըցուրդ յաւէտ սազմոս ասել թըւին:

Երանի որում՝ ՚ի յերգս իւր գիտասցէ ՚ի մեղմաւաչ
 ի ծանրէն անցումն ՚ի քաղցր առնել, ՚ի խիստ անդը յախորժէն
 Մատենիկն իւր սիրելի ՚նթերցանելեաց ու երկնահաճոյ
 Շուրջ հապըստէպ առ Պարպենեաւ ՚ի սակարկուաց պըսակեսցի:
 Որ զինչ ՚ի գիր աւանդիցես օն անդը ՚ի քէն տար զզըձձութիւն.
 Է իսկ մէն միում ոնց ալնըւութիւն իւր բնակաւոր:
 ՚ի լուտանն ողջմուտութեան լիրրըն ձաղանք նախչզառաջինն
 Զաշս՝ ՚ի պատրանն արկ, և հանդիսացաւ նորութեամբ:
 Երդի ճանք ևեթ՝ ՚ի տալս անկան աղուաշ ըզկըծանօք.
 Պառնաս ըզմըրդուղ խառնազանճին յօթէր զբարբառ.
 Թող ելիք ըզաննձն ՚ի բաց զրութեան ՚ի չափ ազատութիւն.
 Յայլակերպս Ապոլոնի լիսալ փոխեցաւ ՚ի Տարաբէն:
 Ժանտ ախտն ապականիչ եգիտ ճարակ ընդ նահանգս.
 ՚ի գզերաց և ՚ի տեարց խանթից եհաս յաւագանին.
 Ընդ փըցունն ՚ի խեղկատակս իսկ էր ախորժ հաճութիւն.
 Եւ Ասուսեայ զոյդ ընդ այլս համայն՝ զըտան իւր վերծանողք.
 Այլ զիզ ու բամբն զարքունիս կալեալ այս ոճ անագանի
 Զանհեթեթ տաղիցն երգոց քերքեաց ՚ի բաց ըզմեղկութիւն.
 Զանհարթն և զիսեղկատակ ընտրեալ զատոյց ՚ի բնականէն,
 Թողեալ բնակտց նահանգին կալ ՚ի զարմանս ընդ Տիրիուն:
 Մի՛ երբեք կեղո ՚ի քերթուածդ արկցէ այս ոճ արատաւոր:
 Յօրինակ ըզմըրդուտեանն առցուք գաւելտ ըզպանծալին,

Եամբուշ ծաղրածուաց թողեալ զձազանս 'ի նոր-կամուրջ:

Սակայն մի լիցի համբուն քեզ անկանել և 'ի բրէբէօֆ
ի Փարավալեանս իսկ համայն կանգնել բըրսունս ըզծովափամբ՝
« Մեռելոց և մահացուաց բիւրը լերանց աշխարահեծ »:
կաց պատշաճին միշտ պատկառ. լեր պարզ՝ ոչ սին յարուեստէ,
Վըսեմ՝ այլ ոչ վըբոցուռոց, հեշտապատար՝ անսեթենեթ:

Զհանդոյագոյնն եեթ նիւթ առ ընթերցողդ ընձեռեսցեան.

Անողը լըսելեպըդ լեր չափուց գաշնակութեան.
Ամիոփեալ զրառասդ՝ 'ի հակիրճ մէն մի տաղից երգոցդ իմաստը
Յաւարտ՝ 'ի հանգիստ ելցեն, հատեալ զանդամն անցնիւր:
Տէս գուցէ ձայնաւոր իսնչ ընթացիցն անդ իւր 'ի ճեպ
Ում զիարդ ձայնեղի մի զճանապարհայն բախիցի 'նդդէմ:
Է իսկ դաշնաւոր բառից ընտիր բարեպատեհ:

Խոյս յատեիին յամբուիէ առջիր տառից զըժոխալուր.

Տաղ համբուն ճարտարահիւս, որ զինչ խորհուրդ ամբարձագոյն,
Քաւ թէ զմիտու հաճեացեն՝ ցորչափ խայթեն ըզլըսեիխ:

Յառաջին ժամանակս անդ Պառնասուսոյ դալիացւոյն
Անձնահաճ քըմաց զօրէնս էր միայնակ կարգել 'ի բուն.
Յանգն 'ի յաւարտս անդ բառից լիըծկելոց կուռ միայարդար
ի համարի էր զարդուց, չափոյ, թըւոց և հատածոյ:
Նախ վիլըն ածել յողորկ զիտաց 'ի դարս անդ վայրենի
Ըզչնոց վիպասոնից միրոց զարուեստ խառնափընդոր:
Ապա իսկ և իսկ ծաղկեալ պայց առացոյց Մարոյ զգեղօնն,
Եռանգըս բոլորեալ՝ երգս ողորեաց կաքաշլական:

Եւ ընդ լըծով զտաղսրն պարոյրս արկ կանոնեալ ծայրայանգաց,
Նորացոյց համբուն 'ի հիւս չափածոյից յորգեալ շաւիզս:
Յետ նորին Ռոնսար, յածել՝ 'ի կարդ ըզընաւ՝ յոճ այլակերպ
Յաւեր ած զամենայն՝ արուեստ՝ 'ի քմացնարտարելով.
Եւ այնու հետ՝ ընդ ձիգ ամս ոչ եկաց բաղդն իւր զըժպըհի:
Յետ սսկայն դարու միոյ՝ մուսայն իւր խառն ընդ դալիիարէն
Վարեալ 'ի յոյն և 'ի լատին՝ ետես քարուակ յետըսդարձիւ
Պերճանաց իւր դուլ առնուլ ճոռով բանից սովեստական:
Սոյն քերթող բարձրավիզ՝ անկեալ 'ի յայնքան 'ի բարձուէ,
Նահանջ մեծ ընկըրկեալ արկ 'ի Տէրորդ և 'ի Պերդոյ:

Եկն հուսկ ապա Մալիէռպ, որ առաջին 'ի Գալիիա
Ճըշգրիտ չափուց դաշնակութիւն արար 'ի տաղս անդ լըսելի.
Եւ զ'ի ճահ վարելոց բանից կորով հանեալ 'ի վեր,
Օրինաց պարտուց անսալ հարկ՝ 'ի վերայ եղ Մուսային:
Հանճարեղս խյոս գըրչաւ յըզկեալ զըտեալ բարբառն ողորկ
Ու մս այլ գըժնէալուր հընչէր 'ի յունկըն փափիասուն:
Անկանել առին ըմբոն տունք չնորհ աղարդ վայելչութեամբ.

Եւոյ ոչ խաչընդոտն եկին միմեանց տողք՝ ի վըսեր։
Բնաւ անդ ծանեաւ զիւր օրէնս . և առաջնորդս աներկեան
Յօրինակ դեռ տուաշի կոյ քերթողաց ժամանակիս։
Օյն, հետեւեաց և գու նմին, սիրեա զողորին յըստակութիւն,
Եւ ընտիր դարձուածոցըն լեր նմանող պայծառութեան։
Տաղիցդ իմաստը թէ երբեք բերդիցին յամր ՚ի հասկացումն,
Դուզ և միտք իմ անդէն առնուլ առցեն ՚ի վաստակոց։
Եւ կազմ հրաժեխտ առնուլ յունայն ՚ի քոց վիպաց յօժարափոյթ։
Ոչ ըզհետ գայցեն գրողին ում ՚ի խրնդիր է ելանել։

Ի և այլ իմն ազդ մըստաց՝ որ ցանգ խորհուրդք աղջամըղջին
Են իմն յամբոց կուտակելոց մատնեալք յազմուկ ըլփոթի։
Մինչ տուլնջեան լուսոյ բանին ոչ իցէ զայնըս փեռեկել։
Ուսիր նախ խորհնել մինչչ ՚ի գրել բոււն հարեալ
Չափ թէ յոլով թէ նրւազ մըստաց իցէ խորթնածածուկ՝
Բատ նըմին և բանք յանգին կամ ոչ ՚ի թինջ և ՚ի պայծառ։
Միտք յոր ինչ գամ մի խելամնուռ են՝ պարզեցեն յայտապատռում,
Եւ բառք ՚ի զրոյց անդ բանից դիւրահեշտի գայցեն ըզհետ։

Բարբառն՝ արգոյ քեզ՝ ՚ի գիրս երկոյդդ ՚ի վերքան զամենայն,
Նոյն ՚ի զեղձմունագ աւելազանց՝ նըլիրական եղիցի սուրբ։
Ի զուր քեզ հարկանել զունին իմ ՚ի ձայն նըլագաւոր՝
Թէ եկամուտ բառքդ իցեն, կամ ոճ բանիցդ օտարախորթ։
Խրժալուրք առ իս ոչ անցանեն բայթ ճախարակեալ,
Եւ ոչ փըրոցուռոյց տաղից ըմբոստ սաղապաճեմք։
Հակիրճ, քերթոյ գերասիրանչ, յոր ինչ և գամ մի ջըրդիցի
Պայմանաց լեզուին անդէտ ապաժաման է միշտ զըրշակ։

Որ զինչ և բուռն առնիցէ քեզ՝ պարապով եկ ՚ի վաստակ,
Մի և յանձին ինչ պարծանս հաշուիր ըզխոլ շութափութիւնդ։
Ոճ երագոտն այսանակ, ւոր խուսափէն տաղիցն յոլորու՝
Նիազութեան հանճարոյ նոյն և խելաց տան հաւասոխ։
Գեր ինձ յոյժ վըտակն հաճայ, որ լոյժ յաւազն իւր մանրախիճ
Ընդ մարգ ծաղկազբարճ յուշիկ մընջիկ զայ շուրջ ՚ի ծիր,
Քան զուղից մըրըրկածին հեղեղասաստ վայրենութիւն
Վազս առեալ խուռըն կոսկովք թաւալագլոր յերկիր արզմուտ,
Վարդիր հանդարտաքայլ դու, և առանց լըքանելոյ
Տասնիցըս կըրկին մատուցես զերկդ անդրէն ՚ի սալ.
ԱՌ յերիւր զայն անխոնջ և միշտ քըշտեալ ողորկեալիր։
Մերթ և բան յաւել ՚ի նոյն, այլ լընջեսցես նըւագս յոլով։

Ի քերթած՝ ոչ մեծ ինչ է՝ ուր վրիպակը խուռն եռան զեռան
Կենդանի բանից երբեք հատանիցին թէ կայծակունք։
Մէն միում անկ է բանից ճահաւորել յըմբոն ՚ի կայս,
Զի ոչ վերջն և ոչ ըսկիզըն սարտնուցուն ինչ ՚ի միջոյն։

Նըրբական արուեստին մոսանց 'ի դէպ անկեալ լըծորդ՝
ի մի միայն յանգեսղին բոլոր՝ հատուածքըն զարմազանք .
Եւ մի՛ ճառ բանին երբեք անկեալ խստոր ինչ 'ի նիւթըն
գնասացէ կարի տարադէմ' բառու հոյակապս որոնել :

Երկիցն ըզգերթածոյդ առ 'ի մարդկան դատաստանէ .
Գեղէն անաշառ լիջիր անձին քում դատախազ .
Դիւրամէտ 'ի զարմանալ ընդ բնաւս է միշտ տըդիտութիւն :
Ըստացիր բարեկամըս քեզ քըննիշ պարսաւուգէտ ,
Գըրուածոց քոյ մըտերիմ' դիտակալիցա անկեղծաւոր ,
Եւ համբուն յանցուածոցդ ընդդիմակաց բուռն ախոյեանս .
Ըզգերճանս առ նորօք մատենագրի մերկեա 'ի քէն :
Սնեկնել 'ի փաղաքչէն սակայն ուսիր ըզրարեկամ .
Գոլ հաշուի ներբողաբան' ո՞նչ որ ըզգեն արկանիցէ :

Հետամուտ լիր խորչըրդոց մարդկան և մի գովութեանց :
Անդէն 'ի վաշ վաշ նըկըրտել փորձի շընթող շողըմարար ,
Մէն միում տաղիցդ 'ի լուր՝ յափըշտակին միտքն 'ի զարմանս :
Ոնդ բնաւ գողտր է և չըքնազ , չիք բառ ունկան իւր խոցոտիչ .
Դոփեսցէ կայթս առ խընդին և կոծ առ զութ սիրոյն հարցէ ,
Կարգելով ընդ ամենայն ուրեք փառաց քեզ գըրուատիս :
Ճըմսրտութեան չէ և չէ յանձին զայդ դէմն ունել յոնորտ :

Բարեկամ խոհական միշտ անաշառ և անողոք
Ոչ առ յանցուածուրդ տաղիցէ թոյլ 'ի հանգիստ քեզ վայելել .
Զանփոյթըս դըրուագացդ անքաւելիս կըշտամիւսցէ .
Տողեսցէ զիմաստա յախուռըն կըցկըցեալս 'ի կայս ըմբռն .
Եւ զիրոխտանըս բանիցըն կարճեսցէ փըբոցուոյց : [վայր .
Աստ խոյթեն զունկն իւր իմտասք , ոճ զարձուածոցդ անդ խուն 'ի
Փոքր ինչ հիւս ապա գրութեանըդ թուեսցի մէտ 'ի խըրթնութիւն .
Զերկիստութիւնդ յայտնեալ անդէն՝ լուծանել բուռն առնիցէ զայն :
Օրինակ աւասիկ զայս խօսի ճըշգրիտըն բարեկամ :

Է ուրեք սակայն զի գրիչ զքերթիալ տաղիցն անլուր անխրատ
ի նըպաստ իւր զբովանդակն առցէ նոցին 'ի ջատագովս ,
Բուռն անդէն զիրաւանց խոտելց առն հարկանելով :
« կալմակերպք տողիս այս գուեհիկ 'ի հիւսն են՝ ասիցես . —
Է՛հ , քան 'ի քէն զայդ , չնորհեալ զիլինասդ ինձ , բարեկամ ,
Անդուստ զարձուած արձակեսցէ : — Երեխ բան ինձ այս ցըրտին ,
իմ հատեալ էր զայն 'ի բաց : — Գեր այն ինձ մասն է ընտրագոյն :
Ծնդ զարձուած այս նիշ՝ չեմ հաճ : — Նոյն 'ի պանչանս է բոյթից » :
Այսգոյն ցանգ անմեղիսի համակ 'ի բանս իւր աննահանջ .
Որ զինչ և բան քեզ 'ի զիրս իւր երեսալ զըժուարալուր՝
կալցի զնոյն զայն յիրաւոնս՝ այնր 'ի պահեստ անջրնջելի :
Սիրելի սակայն 'ստ ասիցն է նըմա դատ քըննախընդիր :

Պետական թոյլ քեզ տացի վարել 'ի գիրսն իշխանութիւն։
Այլ բնաւ ճռումքս այս բանից՝ զոր 'ի ըրբժանց կեղծաւորին,
Յընթերցուած տաղիցն 'ի լուր քեզ միան հաղբ է հնարիմաց։
Խոյս 'ի քէն տայ իսկ և իսկ, և Մուսայիւն հաճ և հաւան
Ըզվայրօք յածի գիւթել, յետամբտադ զրբ 'ի պատիր.
Զի այնմյաճախ պատահէ Ռյազէս 'ի զար այս՝ զրահեղեղ
Քերթողք անմիտք յաճախեն, նոյն խօսա՛ան ապշողաց ջոկք.
Եւ թողլ ըզքաղաքաց և զնահանդաց ընծայութիւնս,
Նոյն նորին են առ շահապս, են առ իշխանըս նորին մուաք։
Երկ յոռեգոյն հետևակ միշտ յամենայն ժտմանակի
Եռանդնոտս ըստացաւ առ 'ի զրանկաց իւր ջատագովս։
Եւ հակիրճ, զի կարճառօտս հատցուք յիմաստ երդիծական,
Գտանէ անմիտն անմիտագոյն զրբ միշտ ընդ ինքըն զարմացող։

ԹԱՐԱՎ. Հ. ԹԱԴԵՈՍ ԹՈՎՄԱՆ

ԱՐԱԴԻԼ

Երկանաճիս Արագիւ,
Սրունդքն բարակ ինչպէս իւ։
Սոնքառվ, հարաք կերպով
Ման կու գոր մի առաւոտ
Աղթամարաց ծովափին մօտ։
Խշան ձըկիեր և զըրքին քով
Երամ երամ, վըստա վըստա
Կարծես կամաս բըսնէն պար։
Մեր Արագիւն եթէ ուզէր,
Երկան կըսցովը կարոց եր
Բրանել՝ ձըլսնց մէջէն հաւանան
Ու աշակերտ առաջանաց։
Այլ ես կասէր ինքն իրեն.
“ Գեղացիներ կարող են
Վաշ կանելո, առաւոտու
Ուանելու ու խըմքուու։
Երբ արձն նուր աշեկորզ
Նայեցաւ ի կապցա ժողվ,
Խշան ձըկիեր կամառուկ
Քաշուցան գէպ 'ի խորուկ,
Նոցս փոխա ափ մտացան
Խայտաձկներն երամ երամ։
Այէ Արագիւ զարձան ի ծով
“ Վայ ներձ ձըկիեր, գուք լուզուլ
Առաջ կու գոր որ ձեզ ուսեմ.
Այդ պատին է ձեզի գիտամ. —
Այլ ախորժակ գեն չէ չըսցուած,
Քըլիկ մ'առաջ ձեր իշխանց
Վրան անքամ լընայեցա.
Հնմու ձեր ինօսք կըսլուն։
Զայս Արագիւն զուցեկով
Առաջ գըսցա իրեն համբով։
Արեն հասաւ երկնքին
Մէջ տեղ. մըսան խայտաձկներ

Իշխանոց պէս լըրին խորեր։
Խնօթեցաւ փոր Արագիւն.
Ու իշխան ձուկ, ոչ խայտաձուկ
Մէջ տեղ բրնաւ չըրեկան.
Այլ տառեխներ բազմերամ
Մկմուն հանգարտ կամացուկ
Ու ափին մօտ, պյլ հեռուն
կը խայտացի փալիքուն։
Տնանելով պյլ մասրիկ ձըկիեր.
Անապին շատ սրիսը կուզէր,
Մի քանի բրոնել
Ցորքայն լըրգիւն.
Այլ տառեխներն նախազգած
Չըստեցան եռվուն ափանց։
Խելու Արագիւ յուսանասած
Խնօթեցեամբ աշքը մըթնամ,
Հարկագիցան ուսելու,
Փիքան համեր ձըկներու,
Ծովուն եղեր նու ուն անկած
Ցըլկամ ներ ստախած հստած։

Այս առակովիս լափոնթէն
Խըրատ կու առյ օրփորզաց
Ու ըրիիք թէ սունցած
Ցանդուկ բազզն ձեռք հանեն,
Այլ ես կասէր առհասարակ
Ամենան,
Հրապառութիւնը բացարձակ
Օգտակար չէ ոչ մէկուն։
Թէ հանդիպի փոք բազզ յաշու,
Խունենիթեամբ օգուտ քաղցին
Ապա թէ ոչ բազզը ձախող
Կ'ընկէն ըզքեղ ուզես չուզես։